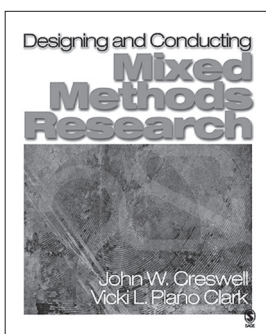


บทวิจารณ์หนังสือ
วิธีการวิจัยแบบผสม: การออกแบบและดำเนินการ

ผู้แต่ง John W. Creswell and Vicki L. Plano Clark (2010)

ดร.สุรางค์ วีระกิจพานิชย์*

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต



หนังสือ เรื่อง วิธีการวิจัยแบบผสม: การออกแบบและดำเนินการ (Designing and Conducting Mixed Method Research) เขียนโดย John W. Creswell ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาการศึกษา และ Vicki L. Plano Clark ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยเนบราสกาสถาณลินคอล์น (The University of Nebraska-Lincoln) ศาสตราจารย์ Creswell เป็นผู้สอนและเขียนหนังสือในสาขาวิชาการออกแบบการวิจัยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยแบบผสม รวมทั้งเป็นผู้ก่อตั้งสำนักวิจัยเชิงคุณภาพเชิงปริมาณและการวิจัยแบบผสม (The Office of Qualitative, Quantitative, and Mixed Method Research) ในขณะที่ Vicki L. Plano Clark ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบการวิจัยแบบผสมและการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นรองผู้อำนวยการ

หนังสือเรื่องนี้ ได้ตีพิมพ์ครั้งแรก ในปี ค.ศ. 2007 และติดอันดับหนังสือขายดีเล่มหนึ่ง โดยผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ที่จะแนะนำวิธีการวิจัยแบบผสมซึ่งเริ่มเป็นที่รู้จักในหมู่นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ รวมถึงสาขาวิชาสังคมวิทยา การพยาบาล สุขภาพ การจัดการ การประเมินผลและการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณมีลักษณะเป็นสหสาขาวิชา จึงเหมาะสมกับประเด็นและปัญหาวิจัยซึ่งทวีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังเรียนวิชาการวิจัยแบบผสมและนักวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ที่ต้องการออกแบบการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยแบบผสม

การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 10 บท โดยบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 เป็นการแนะนำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงแนวคิดและลักษณะของวิธีการวิจัยแบบผสม ข้อพิจารณาเบื้องต้น ตัวอย่างงานวิจัยและการออกแบบการวิจัย บทที่ 5 ถึงบทที่ 8 เป็นกระบวนการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งวิธีการเขียนรายงานการวิจัย บทที่ 9 เป็นคำถามที่พบในการทำ

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
email: surangw1@hotmail.com

วิจัยด้วยวิธีการวิจัยแบบผสม และบทที่ 10 เป็นทิศทางในอนาคตสำหรับวิธีการวิจัยแบบผสม ส่วนสุดท้ายเป็นภาคผนวก ซึ่งเป็นตัวอย่างงานวิจัยแบบผสมใน 4 แบบแผน ได้แก่ Triangulation Design, Embedded Design, Explanatory Design และ Exploratory Design

สำหรับจุดเด่นของหนังสือเล่มนี้มีหลายประการ เช่น โครงสร้างของเนื้อหาที่นำเสนอเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งเล่ม คือ เริ่มจากความนำและสรุปหัวข้อเรื่องที่เขียนในแต่ละบท หลังจากการอธิบายในรายละเอียดตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้ ผู้เขียนจะสรุปสาระสำคัญด้วยรูปภาพหรือตารางรอบความคิด เทคนิคหรือวิธีการในแต่ละหัวข้อเรื่อง ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจกรอบความคิดหลักได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว ท้ายสุดของแต่ละบทเป็นการสรุปความที่สั้น กระชับและได้ใจความสำคัญ รวมทั้งตัวอย่างกิจกรรมซึ่งหากเป็นอาจารย์ผู้สอนจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินผลความเข้าใจของผู้เรียนได้เป็น อย่างดี รวมทั้งมีตัวอย่างหนังสืออ้างอิงเพิ่มเติมท้ายบทสำหรับผู้สนใจเฉพาะในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้จากหนังสืออ้างอิงที่ปรากฏท้ายเล่มของหนังสือโดยทั่วไป นอกจากนั้น การที่ผู้เขียนได้เสนอกรณีตัวอย่างวิธีการวิจัยแบบผสมตามแบบแผนหลักทั้ง 4 เรื่อง โดยในแต่ละเรื่องมีสาระสำคัญตามโครงสร้างการเขียนรายงานการวิจัยครบถ้วน จึงเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจเพิ่มเติมประกอบกับการอ่านสาระในส่วนที่เป็นองค์ความรู้ ภาคนทฤษฎี และจุดเด่นสำคัญประการสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้ คือ ความรู้และความสามารถของผู้เขียนเอง จนทำให้หนังสือเล่มนี้ได้รับการยอมรับอย่างสูงในหมู่นักวิชาการที่สนใจเรื่องวิธีการวิจัยแบบผสม โดยใช้ในการอ้างอิงในงานเขียน เอกสารตำรา บทความ และในการบรรยายอยู่บ่อยครั้ง และที่สำคัญ คือ ผู้เขียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย จึงเหมาะที่จะใช้เป็นตำราเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบสำหรับนักวิชาการและนักศึกษาที่มีความสนใจและต้องการเพิ่มพูนความรู้ในตนเกี่ยวกับการทำวิจัยได้เป็นอย่างดี และจากคุณค่าของหนังสือที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายนี้เอง จึงได้มีการพิมพ์เป็นครั้งที่ 2 ในปี 2010 โดยใช้ชื่อเรื่องเดิม แต่มีการเพิ่มเนื้อหาเป็น 457 หน้า และเป็นฉบับที่มีภาพประกอบ ซึ่งอาจจะมีการทำบทวิจารณ์ของหนังสือเล่มนี้ในโอกาสต่อไป